

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201275
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622201275.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Stehlíkovou, LL.M. vo veci starostlivosti o maloletého P. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Liptovský Hrádok, toho času Reedukačné centrum, so sídlom Bankov 15, 040 01 Košice, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky F. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Liptovský Hrádok a otca v rodnom liste neuvedeného, za účasti Centra pre deti a rodiny Ružomberok, so sídlom Kalvárska 35, 034 01 Ružomberok, IČO: 30 227 283, Reedukačného centra, so sídlom Bankov 15, 040 01 Košice, IČO: 00 163 368 a za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sídlo: Tomášikova 5, 031 33 Liptovský Mikuláš, v konaní o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e nad maloletým P. Š., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci pobytom v Reedukačnom centre, so sídlom Bankov 15, 040 01 Košice, IČO: 00 163 368, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 20.04.2022 podnet na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd rozhodne o odovzdaní maloletého P.Š., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Bankov 15, Košice a zároveň podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia nad maloletým pobytom v Reedukačnom centre so sídlom Bankov 15, Košice, na dobu najdlhšie na 6 mesiacov na zabezpečenie odbornej pomoci. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a podnet odôvodnil tým, že nad maloletým P. a jeho tromi súrodencami K. Š., nar. XX.XX.XXXX, M. Š., nar. XX.XX.XXXX a V. Š., nar. XX.XX.XXXX, bola nariadená ústavná starostlivosť Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.10.2012, sp. zn. 9P/123/2012, ktorá je vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Ružomberok. S maloletým P. sú dlhodobo evidované problémy v správaní. Jeho správanie centrum riešilo zabezpečením rôznych foriem odbornej pomoci, tie však nespĺnili účel. Preto bol maloletý na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16.01.2020, sp. zn. 1P/5/2020 odovzdaný do starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Maloletý P. do diagnostického centra nastúpil dňa 20.01.2020 a pobyt bol ukončený dňa 26.03.2021. V záverečnej správe diagnostické centrum neodporučilo ukladať výchovné opatrenie. V prípade opätovného zlyhania, resp. ťažkostí s usmerňovaním jeho správania odporučilo umiestnenie do reedukačného centra. Maloletý je v školskom roku 2021/2022 žiakom 8. ročníka na Základnej škole B.. M. v T.. Zo správy školy zo dňa 16.03.2022 vyplýva, že správanie maloletého je v súlade so školským poriadkom, ale jeho študijné výsledky sa zhoršili. Zo správy centra zo dňa 28.03.2022 vyplýva, že správanie maloletého bolo istý čas dobré. Nevhodné správanie sa začalo znovu prejavovať počas pobytu v období letných prázdnin v prirodzenom rodinnom prostredí, najmä vo vzťahu k mladším súrodencom. Taktiež sa prejavovalo nerešpektovaním

autority rodičov. Zlepšenie správania sa prejavovalo len krátky čas po návrate z diagnostického centra, cca do júna 2021. V súčasnosti u maloletého pretrvávajú problémy: slabé rešpektovanie autority vychovávateľa, ignorovanie pokynov, nechť k plneniu povinností. Striedajú sa u neho prvky skrytej a otvorenej šikany. Maloletý si ako najstarší z 4-člennej súrodeneckej skupiny takýmto využívaním fyzickej sily upevňuje svoju vodcovskú pozíciu. Vo vzťahu k mladším súrodencom sa takmer denne objavujú vulgarizmy, ponižovanie, vysmievanie, fyzické násilie, slovná provokácia, čo u súrodencov vyvoláva výbuchy hnevu, pocit menejcennosti a hádky. Dominantné a agresívne správanie sa prejavuje aj voči ostatným deťom na skupine - posmieva sa im, nahovára na porušovanie pravidiel centra, na krádeže a klamstvá, podnecuje ich k neposlušnosti voči autorite dospelých. Maloletý klame, neprizná si chybu, neospravedľní sa, nie je empatický voči ľuďom okolo, správa sa k nim neprijateľne, hoci vie, že im to ubližuje. Maloletý sa dlhodobo zúčastňuje individuálnych aj skupinových sedení so psychológom. Navštevuje nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu PREROD. Vychovávateľa vo zvýšenej miere pracovali s maloletým P. individuálne, venovali mu zvýšenú pozornosť, ale malo to len krátkodobý efekt. Maloletý navštevuje pedopsychiatra, má nastavenú medikamentóznú liečbu. Do výchovy sa centrum snažilo zapájať aj matku, ktorá nemá dostatočne osvojené potrebné rodičovské zručnosti a ani vzťah s maloletým nie je dostatočne stabilný a silný. Vzorom pre neho je domnelý otec, ktorý bol v januári 2020 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, má agresívne prejavy voči matke. Matka nemá momentálne stabilné bývanie, spolu s maloletou B. Š., nar. XX.XX.XXXX je toho času v Centre sociálnych služieb Prameň, Dolný Kubín. Poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 188,90 eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 25,88 eur mesačne. Ďalšie deti matky, maloletá P. Š., nar. XX.XX.XXXX bola v roku 2013 osvojená a maloletá V. Š., nar. XX.XX.XXXX bola v roku 2014 zverená do náhradnej starostlivosti. Vzhľadom k tomu, že centrum nevie pre maloletého P. zabezpečiť potrebnú odbornú pomoc a jeho problémové správanie sa čoraz viac stupňuje, čím ohrozuje aj zdravý vývin ostatných detí a žiadne z realizovaných opatrení v jeho prípade nevedlo k náprave, je v súčasnosti najvhodnejším riešením pobyt v reedukačnom centre za účelom zabezpečenia odbornej pomoci. Reedukačné centrum so sídlom Bankov 15, Košice s umiestnením maloletého vyjadrilo súhlas.

2. Uznesením zo dňa 25.04.2022, č. k. 20P/28/2022-24, súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil Centru pre deti a rodiny Ružomberok povinnosť dočasne odovzdať maloletého do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Bankov 15, 040 01 Košice, IČO: 00 163 368. Toto neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia súdu v konaní o uloženie výchovného opatrenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2022 a vykonateľnosť dňa 25.04.2022. Maloletý bol na základe uvedeného uznesenia odovzdaný do Reedukačného centra Bankov dňa 29.04.2022.

3. Súd na pojednanie a rozhodnutie veci nariadil pojednávanie. Pojednávanie vykonal v neprítomnosti zástupcu Reedukačného centra, ktorý svoju neúčast na pojednávaní ospravedľnil a súhlasil, aby súd pojednávanie vykonal v jeho neprítomnosti; ako aj v neprítomnosti matky maloletého, ktorá svoju neúčast na pojednávaní neospravedľnila, na pojednávanie sa nedostavila, v konaní zostala nečinná. Kolízny opatrovník navrhol výchovné opatrenie uložiť a s uložením výchovného opatrenia súhlasil aj prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín, a to najmä fotokópiou rodného listu maloletého P. Š., správou Centra pre deti a rodiny Ružomberok zo dňa 28.03.2022, správou Reedukačného centra Bankov a správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 26.09.2022, pripojenými spismi Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/123/2012 a sp. zn. 1P/124/2020, ako aj ostatnými listinami založenými v spise.

5. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/123/2012 mal súd preukázané, že na základe Rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.10.2012, sp. zn. 9P/123/2012-49, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26.10.2012 bola nad maloletým P. a jeho súrodencami, maloletou K. Š., nar. XX.XX.XXXX, maloletou M. Š., nar. XX.XX.XXXX a maloletým V. Š., nar. XX.XX.XXXX, nariadená ústavná starostlivosť. Ústavná starostlivosť je vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Ružomberok.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 26.09.2022, ktorej súčasťou je správa Reedukačného centra Bankov zo dňa 22.09.2022 vyplýva, že maloletý P. je žiakom 8. ročníka a plní si ôsmy rok povinnej školskej dochádzky. Na vyučovaní pracuje bez akýchkoľvek problémov a bez odmietania. Dosahuje

dobré vyučovacie výsledky. Od príchodu do zariadenia je P. slušný, tichý a trochu smutný. Neprejavuje sa u neho agresivita, konflikty a provokácie. Povinnosti si plní, nevyhľadáva konflikty, je tichšej povahy. Počas organizovaných činností aktívne spolupracuje. Vo vzťahoch je stabilný, správa sa priateľsky ku ostatným chlapcom na skupine. Do konfliktov sa občas dostáva pre svoju povahu tichého provokatéra. Prejavuje rešpekt voči dospelým, pozitívne reaguje na požiadavky pedagógov. Jeho adaptácia na zariadenie prebehla úspešne. Maloletý P. sa telefonicky kontaktuje s matkou. Pri prevýchovnom procese sa u P. najviac osvedčila intenzívna komunikácia s ním, prejavovanie záujmu o neho, racionálne riešenie konfliktných situácií a pozitívne povzbudzovanie. Reedukačné centrum vzhľadom k dĺžke pobytu a zhodnoteniu správania P. počas letných prázdnin v centre považuje prevýchovný proces za neúspešný a momentálne neukončený. Odporúča P. uložiť výchovné opatrenie s možnosťou prázdninových a víkendových pobytov v centre. Nakoľko má P.Á. v reedukačnom centre dobré správanie a nevykazuje známky agresivity, je potrebné si u neho overovať úspešnosť reedukácie v prostredí centra, pričom pobyty budú mať pre neho motivujúci charakter. Zo správy centra tiež vyplýva, že P. bol počas letných prázdnin v čase od 08.07.2022 do 25.08.2022 uvoľnený na pobyt v centre. Počas pobytu sa správal na samostatne usporiadanej skupine účelovo. Vychovávateľov rešpektoval, no aj naďalej provokoval deti, robil si posmešky, nabádal ich na zlé veci. Správal sa tak, keď si bol vedomý, že ho vychovávateľ nevidí. Počas vychádzky, ktorú trávil so svojimi kamarátmi, požíval alkohol, kradol v obchode, z čoho je vyhotovený kamerový záznam. Počas pobytu sa stretol osobne so svojou matkou, ktorá deti v centre navštevovala. Kolízny opatrovník vykonal dňa 17.08.2022 návštevu maloletého P. v centre počas prázdninového pobytu a taktiež dňa 25.08.2022 jeho návštevu v reedukačnom centre. Maloletý P. v rozhovoroch uviedol, že sa snaží dobre správať, nemal zatiaľ žiadne napomenutia, navštevuje psychológa, má taktiež nastavené lieky od pedopsychiatra, ktoré pravidelne užíva. V reedukačnom centre je spokojný. Školu zvláda, s ostatnými chlapcami nemá konflikty. Matka a jeho domnelý otec sa s ním podľa jeho vyjadrenia pravidelne telefonicky kontaktujú. Pokiaľ sa týka pomerov matky maloletého, kolízny opatrovník zistil, že bytové a sociálne pomery matky maloletého sa nezmenili. Matka nemá naďalej vytvorené stabilné bývanie, nie je schopná zabezpečovať všetkým jej maloletým deťom adekvátnu starostlivosť, vyživovaciu povinnosť si neplní, je dlhodobo nezamestnaná, poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 68 eur mesačne.

7. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

10. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

11. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného

výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

12. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd konštatuje dôvodnosť podnetu na uloženie výchovného opatrenia, na základe ktorého súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia. Maloletý P. naďalej vykazuje známky defektného správania voči svojim súrodencom ako aj iným deťom na skupine, pokiaľ sa nachádzal v Centre pre deti a rodiny Ružomberok počas prázdninových mesiacov. Hoci hodnotenie jeho správania v Reedukačnom centre, kde sa nachádza na základe vydaného neodkladného opatrenia od 29.04.2022, je pozitívny, keď centrum zhodnotilo, že maloletý P. sa na prostredie centra adaptoval dobre, v škole je aktívny, k školským povinnostiam pristupuje zodpovedne. Aj počas pobytu mimo školy nevykazuje jeho správanie známky poruchovosti vo vzťahu k rovesníkom, či dospelým autoritám, jeho inklinovanie k porušovaniu noriem správania sa stále opakuje a prejavuje v „domácom prostredí“, ktorým je pre maloletého prostredie Centra pre deti a rodiny v Ružomberku. Počas letných prázdnin, keď sa pomerne dlhý čas (takmer dva celé dva mesiace) nachádzal v Ružomberku, boli zaznamenané konflikty so súrodencami, nabádanie ich na poburujúce konania, krádež v obchode, užívanie alkoholu, fajčenie cigariet ap. Maloletý sa zároveň správal účelovo, keď v rozpore s normami slušného správania konal vtedy, keď vedel, že nie je v dohľade vychovávateľov či psychológov. Ako konštatovalo reedukačné centrum, počas pobytu maloletého v letných mesiacoch v Centre pre deti a rodiny Ružomberok, bolo preukázané, že prevýchovný proces maloletého nie je ukončený a zatiaľ je neúspešný, preto je potrebné naďalej výchovne pôsobiť na maloletého v prostredí reedukačného centra s tým, že je potrebné overovať úspešnosť reedukácie v prostredí, do ktorého sa po uplynutí výchovného opatrenia maloletý vráti a v konečnom dôsledku budú mať takéto pobyty v prostredí centra v Ružomberku pre maloletého motivujúci charakter. Súd konštatuje, že je vzhľadom na uvedené skutočnosti nevyhnutné a v záujme maloletého, aby bolo uložené výchovné opatrenie na zabezpečenie pomoci maloletému, aby naďalej u neho prebiehal reedukačný proces. S uložením výchovného opatrenia súhlasilo reedukačné centrum, kolízny opatrovník, ako aj prokurátor. Pokiaľ by nedošlo k uloženiu výchovného opatrenia, boli by výchova a ďalší vývoj maloletého vážne ohrozené. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.